

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2008

V. volební období

487

návrh

poslance Tomáše Kvapila, Radko Martínka a dalších

na vydání

zákona,

kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky :

ČÁST PRVNÍ

Čl. I

Změna zákona o daních z příjmů

Zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákon č. 259/1994 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb. a zákona č. 362/2007 Sb., se mění takto :

„V § 35ba odst. 1 písm. b) se číslo „38 040“ nahrazuje číslem „68 000“.“

Čl. II

Přechodné ustanovení

Ustanovení § 35ba odst. 1 písm. b) podle tohoto zákona se použije již pro zdaňovací období roku 2008.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu

Daňové zvýhodnění na manželku (manžela) žijící s poplatníkem v domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období určitou částku (dále jen „sleva na

manželku (manžela“), je nástrojem rodinné a sociální politiky státu, který je zákoně o daních z příjmů od počátku. Původně se toto zvýhodnění uplatňovalo jako nezdanitelná část daně (§ 15 odst. 1, písm.c)), novela 545/2005 Sb. přesunula toto zvýhodnění do § 35ba jako slevu na dani. Rozhodujícím kritériem pro uplatnění této daňové výhody byl rozhodný příjem manželky (manžela) ve zdaňovacím období. Tento limit byl po celou dobu platnosti zákona průběžně zvyšován a to do roku 2001 (poslední zvýšení bylo novelou 492/2000 Sb. k 1.1.2001). Od té doby je stále ve výši 38 040,- Kč.

Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů je snažil eliminovat negativní důsledky zrušení institutu společného zdanění manželů tím, že mimo jiné několikanásobně navýšil slevu na manželku (manžela), a to z 4 200,- Kč za zdaňovací období 2007 na 24 840,- Kč v roce 2008 a 16 560,- Kč v následujících obdobích.

Do vlastního příjmu manželky (manžela), tedy do částky 38 040,- Kč se nezahrnují dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči, sociální služby, státní příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem, státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření a o státní podpoře stavebního spoření a stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání. Do tohoto příjmu se však zahrnuje peněžitá pomoc v mateřství, poskytovaná podle zvláštních zákonů¹. Pokud větší či menší část pobírané peněžité pomoci v mateřství (dle její výše) připadne do jednoho zdaňovacího období, je pravděpodobné, že poplatník slevu na manželku (manžela) nezíská.

Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Navrhovaná právní úprava navrhuje navýšení limitu pro maximální vlastní příjem manželky (manžela), žijící s poplatníkem ve stejné domácnosti z 38 040,- Kč na 68 000,- Kč, což přibližně odpovídá poměru těchto částek k průměrným mzdám roku 2007 a roku 2001, kdy byl tento limit zvyšován naposled². Účelem navrhované úpravy je dosáhnout takového stavu, aby limit příjmů nebyl nikdy překročen v případě peněžité pomoci v mateřství (vyplácené po dobu 28 týdnů), vypočtené z platu ve výši 15 tis. Kč měsíčně.

Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí

Dopad tohoto opatření lze odhadnout ve výši 0,3 mld. Kč ročně. V odhadu je kalkulováno s tím, že se toto zvýšení projeví u 30 tisíc poplatníků průměrnou částkou zvýšení slevy o 10 tisíc Kč.

¹ Zákon 54/1956 Sb. o nemocenském pojištění zaměstnanců
Zákon 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění

² Data získána ze statistik Českého statistického úřadu

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, zejména s čl. 6 odst. 1 a čl. 32 Listiny základních práv a svobod. Je rovněž v souladu s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy.

Ustanovení navrhované právní úpravy nezakládá rozpor s primárním právem ES ve světle ustálené judikatury Evropského soudního dvora, podle níž členské státy musí při rozhodování a přijímání legislativy v oblasti přímých daní, která spadá do pravomoci členských států a obecně nepodléhá na úrovni ES harmonizaci (čl. 94 Smlouvy ES), respektovat základní principy dané Smlouvou ES a zejména dbát na to, aby nedocházelo k neodůvodněné diskriminaci na základě státní příslušnosti.

II. Zvláštní část

K čl. I :

Navrhuje se zvýšit limit příjmu manželky(manžela) poplatníka pro účely přiznání slevy na dani. Jiných slev ani parametrů zákona se tato úprava nedotýká.

K čl. II :

Navrhuje se zde použít „nepravé retroaktivity“. Předkladatel předpokládá přijetí tohoto zákona a vyhlášení ve Sbírce zákonů před skončením zdaňovacího období pro rok 2008. Tato sleva se nezapočítává pro účely záloh a tím toto ustanovení najde své uplatnění teprve při ročním zúčtování. Tím je nebezpečnost retroaktivního předpisu eliminována.

K čl. III :

Účinnost zákona je navrhována dnem vyhlášení.

**Tomáš Kvapil, v.r.,
Radko Martínek, v.r.,
Libor Ambrozek, v.r.,
Jiří Carbol, v.r.,
Ludvík Hovorka, v.r.,
Michaela Šojdrová, v.r.**

Platné znění novelizovaného zákona s vyznačením navrhovaných změn

§ 35ba

(1) Poplatníkům uvedeným v § 2 se daň vypočtená podle § 16, případně snižená podle § 35, 35a nebo § 35b za zdaňovací období snižuje o částku

a) 24 840 Kč na poplatníka,

b) 24 840 Kč na manželku (manžela) žijící s poplatníkem v domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období ~~38 040~~ **68 000** Kč; je-li manželka (manžel) držitelkou průkazu mimořádných výhod III. stupně (zvláště těžké postižení s potřebou průvodce) - průkaz ZTP/P (dále jen "průkaz ZTP/P), zvyšuje se částka 24 840 Kč na dvojnásobek. Do vlastního příjmu manželky (manžela) se nezahrnují dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči, sociální služby, státní příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem 9a), státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření a o státní podpoře stavebního spoření 4a) a stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání. U manželů, kteří mají majetek ve společném jmění manželů, se do vlastního příjmu manželky (manžela) nezahrnuje příjem, který plyne druhému z manželů nebo se pro účely daně z příjmů považuje za příjem druhého z manželů,

c) 2 520 Kč, pobírá-li poplatník částečný invalidní důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění 43) nebo zanikl-li nárok na částečný invalidní důchod z důvodu souběhu nároku na výplatu částečného invalidního důchodu a starobního důchodu,

d) 5 040 Kč, pobírá-li poplatník plný invalidní důchod nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění 43), u něhož jednou z podmínek přiznání je, že je plně invalidní, zanikl-li nárok na plný invalidní důchod z důvodu souběhu nároku na výplatu plného invalidního důchodu a starobního důchodu nebo je poplatník podle zvláštních předpisů plně invalidní, avšak jeho žádost o plný invalidní důchod byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že není plně invalidní,

e) 16 140 Kč, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P,

f) 4 020 Kč u poplatníka po dobu, po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, a to až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let. Dobou soustavné přípravy na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem se rozumí doba uvedená podle zvláštních právních předpisů 14d) pro účely státní sociální podpory.

(2) U poplatníka uvedeného v § 2 odst. 3 se daň sníží za zdaňovací období o částky uvedené v odstavci 1 písm. a) až e), pokud úhrn jeho příjmů ze zdrojů na území České republiky podle § 22 činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 nebo 6, nebo jsou od daně osvobozeny podle § 4, 6 nebo 10, nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.

(3) Poplatník může uplatnit snížení daně podle odstavce 1 písm. b) až f) o částku ve výši jedné dvanáctiny za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly podmínky pro uplatnění nároku na snížení daně splněny.

